

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35425
Nom: Literatures esclaves
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - Grau Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - Grau Estudis Anglesos	Literatura de Formació Bàsica (C1)	OPTATIVA
1001 - G.Filologia Catalana	Literatura de Formació Bàsica (C1)	OPTATIVA
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Literatura de Formació Bàsica (C1)	OPTATIVA
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Literatura de FB (C1)	OPTATIVA

COORDINACIÓ

PIROZHENKO OLGA

RESUM

Aquesta assignatura s'insereix en el mòdul 'Formació general filològica' i en la matèria 'Literatura de segones llengües'. La finalitat d'aquesta assignatura és ampliar la competència adquirida pels estudiants en etapes anteriors (gèneres literaris, procediments estilístics, moviments i èpoques temàtiques, etc.), bé en la literatura de la seua llengua materna o de segones llengües, en una doble direcció: el coneixement de la literatura russa i el desenvolupament de la interculturalitat. El nostre plantejament intenta potenciar una major autonomia en l'alumne quant a la seua manera de pensar i de comprendre el món i societat que l'envolta; així, al costat dels nous coneixements particulars de la literatura russa, l'alumne ha de desenvolupar els conceptes d'interculturalitat i intertextualitat, concordes amb la competència plurilingüe i intercultural.

Aquesta assignatura pretén introduir l'alumne en la literatura russa des dels seus orígens fins a principi del segle XX mitjançant un plantejament integrador de la literatura i de la història. Per al desenvolupament de l'assignatura, l'alumne comptarà amb tots els materials i recursos necessaris que li permeten percebre i distingir les claus històriques, biogràfiques, filosòfiques, literàries i estilístiques de la literatura russa. Així mateix, es fomentarà la cooperació a través del treball en equip a fi d'estimular la capacitat crítica i autocrítica dels aprenents.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No són necessaris els coneixements previs de la literatura russa. Coneixements previs de caràcter genèric: conèixer gèneres literaris, procediments estilístics, moviments i èpoques temàtiques, coneguts de la seua literatura materna.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Conèixer i aplicar els corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries.

Posseir capacitat de comunicació oral i escrita en les llengües pròpies.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. El mon eslau pre-cristià

1. Generalitats sobre el poble eslau

1.1. Localització territorial i etnogènesi dels pobles eslaus

1.2. Les llengües esclaves. L'eslau comú

2. El paganisme

3. La literatura popular: contes, apòcrifs, cançons èpiques (bylini), cançons líriques i de festa, proverbis i refranys

2. Tema 2. La literatura dels eslaus a l'Alta Edat Mitjana

1. Context històric
2. L'alta edat mitjana. Llengua i escriptura de l'alta edat mitjana eslava
3. La literatura eslavoclesiàstica dels eslaus occidentals
4. La literatura dels eslaus orientals
 - 4.1. Trets específics de la literatura russa antiga
 - 4.2. Gèneres de la literatura russa antiga. La Paraula sobre la llei i la gràcia, la Crònica de Nèstor, el Conte de la campanya d'Ígor

3. Tema 3. La literatura russa a la baixa Edat Mitjana

1. Evolució lingüística
2. Estils i compilacions
3. Cant del desastre de la terra russa. Súplica (Molenie (slovo) Daniíla Zatóchnika) de Daniil Zatochnik
4. El Cicle de Kulikovo (Zadóschina)
5. L'alliberament dels mongols i turbulents conflictes religiosos i polítics que van generar una àmplia literatura polèmica en prosa (obres per Nil Sorski i Ióssif Volotski)
6. Literatura laica: Viatge allèn de les tres mars, per Afanasi Nikitin

4. Tema 4. La literatura moscovita dels segles XVI-XVII

1. Separació de Moscou d'Europa occidental
2. L'activitat política i literària d'Ivan el Terrible i dels seus adversaris
3. El primer impressor rus Ivan Fiódorov i el primer llibre rus imprès (l'Apòstol, 1564).
4. La literatura profana: el Domostrói, Póvest o Petré i Fevróni per Ermolai-Erast
5. Lluites religioses. El cisma a l'Església ortodoxa russa. Vida de l'arxipreste Avakum (1672-1675)
6. La reforma de Pere el Gran i el seu impacte en les lletres russes. La influència occidental en la vida cultural; els orígens del teatre i de la versificació russa
7. Gèneres de la literatura russa dels segles XVI-XVII
8. Les narracions costumistes anònimes Relat de dolor/Mala sort (Póvest o gore i zloschasti) (segona meitat del segle XVII), i la satírica Relació del jutjat de Shemyaka (Póvest o Shemiákinom sudé) (segle XVII)

5. Tema 5. Segle XVIII - 'Segle de les Llums'

1. El context històric del segle XVIII
2. Períodes literaris
3. El classicisme rus
 - 3.1. La teoria literària. Vasili Trediakovski (1703-1769) i Mikhaïl Lomonósov (1711-1765).
 - 3.2. Característiques del teatre classicista rus. Fiódor Vólkov (1729-1763) i Denís Fonvizin (1745-1792)
 - 3.3. La poesia i la rondalla. Mikhaïl Jeráskov (1733-1807), Gavriila Derzhavin (1743-1816) i Ivan Krilov (1769-1844)
 - 3.4. La novel·la de denúncia social. Aleksandr Radísxev (1749-1801)
4. El sentimentalisme. Nikolái Karamzín (1766-1826). Visió del món i la seua oposició davant el classicisme. Bednaya Liza

6. Tema 6. Literatura del segle XIX. Segle d'Or

- 1 Introducció al context històric del segle XIX
2. Procés i períodes literaris
3. El Romanticisme
4. Aspectes del realisme rus. Naturalisme i realisme màgic
5. El simbolisme de final de segle
6. Prosistes i poetes més significatius del segle XIX:
 - 6.1. Aleksandr Pushkin i els seus contemporanis (I. Krilov; A. Griboedov; M. Lérmontov). (Poemes i rondalles selectes, Eugeni Oneguín, Petites tragèdies, Un heroi del nostre temps)
 - 6.2. Nikolai Gógol: del tradicionalisme cristià a l'ascètica mística. Cicle de contes Mírgorod. Realisme màgic. El capot. El nas
 - 6.3. Ivan Turguénev: el conflicte entre la fe i la raó. Contes. Les memòries d'un caçador (Mumú). Poemes en prosa
 - 6.4. Fiódor Dostoievski. El retorn a l'ortodòxia i el concepte de lliure albir. Novel·les. El doble. Crim i càstig. Els germans Karamázov
 - 6.5. Lev Tolstoi: la cerca de Déu i la crisi espiritual. Relats de Sebastòpol. La sonata de Kreutzer. Anna Karèlina
 - 6.6. Ivan Gontxarov. Oblómov
 - 6.7. Anton Txékhov. Del realisme crític a l'espiritualisme. Conte humorístic. - Cirurgia -. - La mort d'un funcionari -. Conte social. - Vanka -. Conte psicològic. - Kashtanka -. - La dama del gosset -. Teatre finisecular. El jardí dels cirerers

Amb aquests continguts s'espera que l'estudiant adquireisca els següents Resultats d'Aprenentatge:

- Adquirir i retenir els coneixements bàsics sobre la literatura rusa i el conjunt de les literatures eslaves, els moviments literaris i les figures més representatives de la literatura rusa.

- Comprendre i usar adequadament la terminologia dels conceptes claus per a interpretar les obres literàries a partir del coneixement de les seues formes convencionals específiques (gèneres, procediments retòrics, etc.).
- Tindre capacitat per a interpretar els valors dels contextos històrics i literaris en els que es desenvolupen els principals autors russos i es gesten les seues obres literàries.
- Saber desenvolupar tècniques per a l'anàlisi crítica de les obres literàries.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge s'articula entorn de dos tipus d'activitats (presencials i no presencials):

Les activitats formatives presencials representen el 40% dels crèdits ECTS (2,4 crèdits, 60 hores lectives).

La metodologia suposa oferir en les classes teòriques a l'alumne la informació bàsica dels continguts previstos en el programa mitjançant classes presencials, amb el suport, sempre que siga possible, de material teòric prèviament posat a la disposició dels alumnes i de material audiovisual a emprar a l'aula. Els alumnes han de completar aquesta base en les hores no presencials amb el repàs de la bibliografia general i específica indicada, i han de realitzar qüestionaris de lectura comprensiva relatius als diferents temes teòrics programats.

Entre les activitats formatives es proposa:

- Exposició de continguts teòrics en classe;
- Realització de treballs relatius als temes del programa, amb la finalitat de cobrir els crèdits no presencials;
- Lectura i comentari en classe d'una selecció de textos literaris als quals s'hauran d'aplicar els continguts teòrics exposats prèviament;
- Lectura de versions en espanyol d'obres literàries esclaves representatives;
- Lectures i, si és el cas, recensió d'articles, capítols de llibres o monografies que s'indiquen durant el desenvolupament del temari;
- Assistència a activitats acadèmiques d'interès general o particular de l'assignatura. Aquestes activitats es determinaran durant el mateix curs acadèmic i en funció d'aquest.

Classes teòriques:

La principal activitat docent se centra en les classes teòriques, en què el professor transmet, de manera oral o audiovisual, una sèrie de coneixements al voltant de la història de les literatures esclaves de manera coherent i accessible. Tot això no suposa que l'alumne haja de limitar-se a l'estudi de les anotacions de classe, sinó que ha de preparar l'assignatura sota l'orientació del professor acudint a les fonts necessàries i realitzant les activitats proposades per a les sessions pràctiques. Les classes teòriques sobre cadascun dels temes del programa segueixen el desenvolupament puntual especificat en cadascun d'ells, amb el suport de la lectura per part de l'alumne, prèvia o simultània a les explicacions en classe, de les obres recomanades o de diversos textos subministrats.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques, de suport a les classes teòriques, consisteixen en el comentari de la bibliografia bàsica, en l'exposició i anàlisi de textos per a l'exemplificació dels aspectes considerats. S'apuntaran una sèrie de temes centrals de les classes pràctiques, els debats o els comentaris de les quals estaran a càrrec dels estudiants sota la supervisió de la professora.

Altres activitats:

Les activitats no presencials i tutories representen el 60% del volum de treball (3,6 crèdits, 90 hores). Aquest treball personal comprèn l'elaboració de treballs individuals o en grup sobre corrents literaris, temes o obres. Per a això es requereix la consulta bibliogràfica i la lectura crítica de textos representatius d'aquestes qüestions, el foment d'un esperit reflexiu, i la implicació activa de l'estudiant en el procés de construcció dels seus coneixements de la gramàtica normativa, entre altres.

Es fa servir l'aula virtual per a proporcionar material de suport a les classes i exposicions, així com per a tenir informat l'alumnat d'avisos, instruccions i convocatòries d'interès que isquen publicades.

L'assignatura participa dins del projecte d'innovació docent "Resonando con ECO más allá de las aulas", convocatòria SFPIE 2025-26, continuació del projecte d'Innovació Docent "ECO, ODS y emprendimiento desde Minor de Árabe" núm. 3309414 de la convocatòria de projectes docents del SFPIE 2024-2025.

AVALUACIÓ

L'avaluació compleix diverses funcions, que tenen una estreta relació amb totes les etapes del procés d'ensenyament-aprenentatge.

- 1.- Donar a conèixer resultats del procés
- 2.- Motivació i estímul de l'aprenentatge
- 3.- Atorgament apropiat de qualificacions
- 4.- Orientació a l'estudiant en el seu grau d'avanç
- 5.- Diagnòstic i pronòstic
- 6.- Promoció dels estudiants, a través d'assignació de qualificacions justes
- 7.- Retroalimentació, amb el reforç de les àrees necessàries
- 8.- Autocrítica docent
- 9.- Planificació d'etapes posteriors del procés

L'avaluació consta de 2 parts diferenciades:

Tipus d'avaluació	% sobre final
a) Examen escrit individual i tests parcials	60%
b) Assistència a classes, participació en classes i activitats pràctiques	40%

Criteris d'avaluació

Teoria

El sistema d'avaluació es basa en el control de les competències que l'estudiant ha d'adquirir. Els procediments són tant quantitius com qualitius, i quant als criteris d'avaluació emprats en aquesta matèria per a la qualificació final, apliquem procediments de l'avaluació contínua formativa (40%) i de l'avaluació final o sumativa (60%).

L'avaluació contínua comprén la participació activa de l'alumnat en el procés de l'aprenentatge progressiu, destinat a desenvolupar el pensament crític, a motivar la capacitat de reflexió a base de les lectures dels continguts teòrics i dels textos de les obres literàries, L'avaluació del treball final de l'assignatura comprén la seua presentació i defensa en el marc de l'examen final.

La principal dificultat que se li planteja al professor radica en com avaluar els estudiants que no s'han involucrat en el seu procés d'aprenentatge (falta d'assistència, nul·la participació a l'aula, no realització del treball, etc.). L'única opció que li permet ser equitatiu i just en el conjunt de la classe consisteix en realitzar un examen escrit sobre els continguts del programa (60%) i exigir els treballs corresponents del curs (40% de la nota final).

Pràctiques

En la primera sessió del curs es realitzarà una prova tipus test per a conèixer el nivell formatiu dels estudiants sobre la teoria de la literatura.

Al llarg del curs es realitzen proves d'adquisició de coneixements, els resultats dels quals seran informatius per a l'alumnat i per al professor. Així mateix, forma part d'aquesta avaluació contínua la realització de les lectures indicades, de l'anàlisi crític de les mateixes, l'elaboració del quadern de l'assignatura, la preparació de presentacions i la seua respectiva exposició a classe, el treball de reflexió tant individual com en grup.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seva utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

El sistema general de qualificacions segueix la normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA

- AA.VV. (1997). *Historia de las literaturas eslavas*. (coordinador: Fernando Presa González). Madrid, Cátedra.
- AA.VV. (2002). *España y El Mundo Eslovo*. (coordinador: Fernando Presa González), Madrid, GRAM.
- AA.VV. (2004). *Las lenguas y culturas de los países de la ampliación de la Unión Europea*. (coordinador: Fernando Presa González), Madrid, GRAM.
- AA.VV. (2012). *El crisol de las literaturas eslavas*. (Mironesko Belova, E. (coord.)), Granada, Universidad de Granada.
- Drozdov, T. (1997). "La literatura rusa. Desde sus orígenes hasta el siglo XVII", en F. Presa (coord.). *Historia de las literaturas eslavas*. Madrid, Cátedra, pp. 981-1005.
- Kropotkin P. (ed.) (2017). *La literatura rusa*. Madrid, La linterna sorda.
- Slonim M. (ed.) (2014). *La literatura rusa*. México, Fondo de Cultura Económica.

COMPLEMENTÀRIA

- Sokolova, L. & Guzmán, R. (1995). *Introducción al folklore de los pueblos eslavos*. Granada, Universidad de Granada.